

Voorstel aan college B&W van Huizen

Zaaknummer / Documentnummer	Z.225993 / D.1334792
Datum document	
Onderwerp	omgevingstafelsystematiek
Opsteller	Noord, Richard van
Afdeling	team Omgevingsbeleid
Portefeuillehouder	R. Boom
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Geheimhouding	Nee

Toelichting advies

Advies	1. instemmen met bijgevoegd stromenschema (bijlage 1) voor de nieuwe omgevingstafelsystematiek als ook de daarop betrekking hebbende toelichting (bijlage 2) waarin aangegeven is hoe bouw- en ontwikkelinitiatieven bij invoering van de Omgevingswet worden behandeld. 2. de volgende planinitiatieven via deze systematiek de komende periode behandelen zodat ervaring kan worden opgedaan: - ontwikkeling landtong, indachtig de Kustvisie - integrale ontwikkeling Kostmand - nieuw te ontvangen complexe planinitiatieven (BOPA's) 3. de omgevingstafelsystematiek als volgt vormgeven: - tijdelijk tot invoering van de Omgevingswet de rollen van o.a. de voorzitter en casemanager voor de hiervoor beschreven planinitiatieven (pilots) bekostigen uit het budget Invoering Omgevingswet (kostenplaats 8102005). - voor het meer integraal en structureel borgen van dit proces de ervaringen uit de pilots meenemen en een onafhankelijke organisatorische beschouwing hierop laten uitvoeren.

Gewijzigd besloten

Aanleiding Zoals u weet wordt aan diverse sporen voor de inwerkingtreding

van de nieuwe Omgevingswet gewerkt. Voor het verlenen van vergunningen brengt de Omgevingswet met zich mee dat de huidige termijn van 26 weken in veel gevallen verkort wordt naar 8 weken onder de Omgevingswet. Dit vraagt dan ook een andere manier van werken.

Recente stappen

Begin 2021 zijn onder leiding van het bedrijf Hostmanship diverse workshops gehouden op het gebied van de huidige werkprocessen voor bouw- en ontwikkelinitiatieven binnen het Fysiek domein. Daarbij is ook gekeken naar de werkcultuur. Dit heeft geleid tot meer inzicht over de wijze waarop de processen in ruimtelijke ontwikkelingsprojecten nu lopen en welke houding en gedrag daarbij gewenst zijn.

Naar aanleiding van de workshops is gekeken hoe deze processen in de toekomst in het kader van de Omgevingswet moeten gaan lopen. Daarbij is ook gekeken naar de zogenaamde klantreis. We hebben de gemeenten Gooise Meren en Amersfoort (voorloper omgevingstafels) benaderd voor collegiale afstemming. De volgende aspecten zijn daarbij in het bijzonder besproken:

- De inrichting van het werkproces, van ontvangst initiatief tot aanvraag omgevingsvergunning;
- Het onderscheid tussen de verschillende soorten initiatieven en omgevingstafels;
- De rolverdeling in het proces:
 - rol gastheer/gastvrouw (ook vanuit de klantreis);
 - rol casemanager/projectleider;
 - rol voorzitter omgevingstafel.
- De invulling van participatie in het proces;
- De wijze waarop het college en raad betrokken worden in het proces, in het algemeen en in politiek gevoelige(re) dossiers;
- De koppeling met leges;
- De eerste ervaringen: wat ging goed en wat kan beter?
- De relatie met de overige werkprocessen binnen het fysiek domein.

Uitkomst en uitwerking

De uitkomsten zijn verzameld en aan de hand van diverse interne sessies is het bijgevoegde stromenschema met toelichting daarop opgesteld (bijlage 1 + 2).

Vooraf voor de complexere bouw- en ontwikkelinitiatieven (ca. 30 tafels op jaarbasis) zorgt deze aanpak voor een ander gewenst proces. Bezien moet worden wat voor effect het raadsbesluit over het bindend adviesrecht (d.d. 20 december 2021) heeft op dit proces als ook de capaciteit. Duidelijk is in ieder geval dat aan de voorkant meer afstemming met de gemeenteraad nodig is.

In dit voorstel wordt u geadviseerd over dit traject en het vervolg.

Kaders

- Het collegeprogramma “Vitaal en Verbindend 2018-2022” punt 3.13

3.13.1 De noodzakelijke voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet worden getroffen, waarbij in het bijzonder aandacht zal zijn voor het vorm en inhoud geven aan participatie, integraliteit en facilitering.

- De Omgevingswet (nog niet ingevoerd wordt naar verwachting 1 januari 2023)
 - *Proces MA8*

<i>Doelstelling</i>	<i>De gemeente heeft het proces ‘verkennen initiatief’ ingericht zodanig dat een volledig en betrouwbaar beeld wordt verkregen van het initiatief, van het draagvlak bij belanghebbenden en van de mogelijkheden van het bevoegd gezag om de benodigde vergunning(en) hiervoor tijdig te verlenen.</i>
---------------------	---

- *Burgerparticipatie verplicht te stellen bij alle buitenplanse omgevingsactiviteiten (raadsbesluit 20 december 2021)*

Doel/beoogd effect

De inrichting van een nieuw werkproces, als ook de daarop betrekking hebbende toelichting, heeft als doel:

- a. de tijdige afhandeling van de vergunningsaanvraag binnen de gestelde termijn van 8 weken;
- b. het aanbrengen van structuur in behandelwijze van ruimtelijke initiatieven;
- c. deze structuur geeft zowel intern als extern duidelijkheid over hoe Huizen met bouw- en ontwikkelinitiatieven omgaat;
- d. het verbeteren van het (over)zicht op lopende initiatieven en het vergroten van de mogelijkheden om te sturen op voortgang, prioriteiten en ambities.

Argumenten

1.1 De voorgestelde werkwijze maakt de afhandeling van vergunningsaanvragen voor planinitiatieven binnen de nieuwe termijn van 8 weken mogelijk.

Door de nieuwe kortere behandelingstermijn voor omgevingsvergunning van 8 weken is het noodzakelijk om het proces voorafgaand aan de vergunningsaanvraag goed en

efficiënt in te richten. Dit doen we door te gaan werken met omgevingstafels, waarbij de verkenning, uitwerking en (bestuurlijke) afstemming van een planinitiatief aan de voorkant plaatsvindt. Dit zorgt ervoor dat op het moment dat de vergunningaanvraag wordt ingediend (via het Digitaal Stelsel Omgevingswet - DSO) deze min of meer kan worden afgestempeld in plaats van dat deze compleet moet worden getoetst.

1.2 De voorgestelde werkwijze zorgt voor meer structuur door een eenduidig, integraal en efficiënt werkproces.

In het voorgestelde werkproces worden alle initiatieven op één plek, één loket, ontvangen. Vanuit daar (en met behulp van de intake tool) wordt een beoordeling gemaakt of een initiatief naar de intake tafel gaat. Voor het overgrote deel van de initiatieven/ bouwplannen (ca. 90%) is dit niet het geval. Deze worden op de gebruikelijke manier afgehandeld. Het gaat dan bijvoorbeeld om aanvragen voor een dakkapel, bijgebouw of aanbouw. De overige initiatieven gaan door naar de intake tafel en daarna, indien wenselijk geacht, naar de omgevingstafel voor verdere verkenning, uitwerking en afstemming. Pas nadat een initiatief volledig en integraal is verkend, uitgewerkt en afgestemd, wordt een vergunning aangevraagd. Het behandelproces voor initiatieven wordt hiermee eenduidig en overzichtelijk, zowel voor medewerkers als voor externen.

De nieuwe werkstructuur moet ook zorgen voor (meer) ja mits houding ten aanzien van initiatieven en een (nog) meer integrale beoordeling. Daarbij levert de werkstructuur aan de voorkant managementinformatie op over het aantal en het soort plannen. De verwachting is dan ook dat hiermee eenvoudiger gestuurd kan worden op capaciteit alsook de ambitie die de gemeente heeft.

Werkgroep bouwplannen

De huidige werkgroep bouwplannen komt terug als (kleine) omgevingstafel waar het vaak gaat over kleine gebruikswijzigingen. Wel wordt de werkwijze integraler en krijgt het een andere 'plek' in het werkproces. Zo gaan ook hierbij initiatieven voor de wenselijkheid eerst langs de intake tafel. Van de huidige mandatering kan hierbij gebruik worden gemaakt.

Koppeling MTO

In 2020 is een medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO 2020) gehouden. De uitkomsten van de enquête, die dit jaar opnieuw plaatsvindt, hebben geleid tot meerdere zogenaamde verbeter teams. Binnen het verbeter team 'Eilandhoppen' is er gekeken naar de bruggen/ contacten die er zijn binnen de organisatie zijn. Ook zijn er gesprekken gevoerd met leidinggevenden en afdelingshoofden.

Uit dit traject is onder andere gebleken, dat er veel informele contacten zijn. Procesbeschrijvingen ontbreken vaak en informatie/ kennis over hoe zaken lopen zit 'in de hoofden'. Dit zorgt vooral bij veel nieuwe medewerkers voor veel onduidelijkheid en onzekerheid. Ook zorgt het ervoor dat initiatieven op diverse plekken in de organisatie landen en niet op

een eenduidig manier worden opgepakt.

2. De voorgestelde planinitiatieven lenen zich voor een pilot-leerwerktraject.

Het gaat hier om recente trajecten die beiden indachtig de omgevingstafelsystematiek tot op heden zijn opgepakt. Uiteraard wordt ook bij bestaande lopende trajecten zo goed mogelijk bekeken hoe kan worden aangesloten bij de nieuwe systematiek.

3. Voor een goede invulling van de intaketafel en de Omgevingstafels is het noodzakelijk dat er een juiste rolverdeling is.

Op dit moment is er in de organisatie geen zogenaamde projectorganisatie. Dat betekent dat veel mensen projecten trekken/doen. Vaak is daarbij sprake van dubbele petten. Zo moeten sommige mensen projecten ‘trekken’ maar tevens zelf inhoudelijk advies verstrekken/ input leveren. Daarbij zou dit straks vaak gepaard gaan met de voorzittersfunctie als ook ondersteunende functie. Binnen de omgevingstafelsystematiek is het noodzakelijk om functies en rollen te scheiden. Dat betekent dat naast de inhoudelijke disciplines de rollen:

- **voorzitter** (begeleidt onafhankelijk het overleg);
- **projecttrekker** (casemanager of projectleider, zorgt voor de coördinatie namens bevoegd gezag. De rol van de casemanager is afhankelijk van het initiatief als ook de gewenste rol daarbij van de gemeente (bijv. actief in verband met gemeentelijke ambitie – Landtong of passief en daarmee meer procesmatig)
- **inhoudelijke** vakdisciplines/ adviseurs (intern maar ook extern ketenpartners) en
- **secretariële** ondersteuning (agenda beheer en actielijsten)

goed belegd moeten worden. Ook moet de intaketafel (beperkte omvang) vorm worden gegeven.

Om het voorgaande voor de behandeling van twee pilots en nieuwe planinitiatieven aan de omgevingstafel vorm te geven is tijdelijke inhuur nodig. Dit om te voorkomen dat de pilot onvoldoende wordt vormgegeven en we terugvallen op de oude werkwijze.

Ook moet de houding aan tafel “ja-mits” op een goede manier worden vormgegeven. Voor het Werken met de Omgevingswet en de “ja mits”-houding wordt een training op maat verkend.

Bestuurlijk commitment

Tot slot vraagt voorgaande aanpak organisatie brede commitment. Daar hoort bestuurlijk commitment uiteraard bij.

In de voorgelegde omgevingstafelsystematiek zitten bestuurders niet aan de intake en omgevingstafels. Wel is voor bestuurders voldoende ruimte om te sturen op initiatieven. Bijvoorbeeld via een eventueel gewenst vooroverleg/ voorwas (koffiemoment). Dit vindt plaats in de fase van de intaketafel. Daarbij is iemand die deel uitmaakt van de intaketafel aanwezig. Ook wordt er samen met de bestuurder(s) afgestemd over het in het in het stromenschema opgenomen mandaat- of collegevoorstel. Daarbij

is er tussen de omgevingstafels door voldoende ruimte voor overleg alsook eventuele benodigde besluitvorming. Uiteraard hangt voorgaande ook af van het initiatief.

Verslagen/ actiepunten lijsten van de omgevingstafels worden met de bestuurder(s) gedeeld en worden bijzonderheden (zoals bijv. politiek-bestuurlijke gevoeligheden) actief met de bestuurder(s) besproken. De casemanager vervult hierbij een centrale rol.

Nb. Voor het hiervoor genoemde mandaatvoorstel wordt verkend of de huidige mandaten daarvoor toereikend zijn of dat een uitbreiding nodig is.

Kanttelingen

niet van toepassing.

Alternatieven

Uit de gesprekken met de twee andere gemeenten is gebleken, dat het omgevingstafelproces op verschillende manieren kan worden ingevuld. Duidelijk is dat er iets moet worden gedaan om aan de 8 weken termijn te kunnen voldoende.

Een alternatief in de werkwijze kan zijn om casemanagers door het hele proces heen (deze casemanagers komen nu 'pas' in beeld na de intaketafel) in te zetten. Dat zou betekenen dat de mensen (Omgevingsloket) die het initiatief binnenkrijgen het initiatief tot aan de aanvraag moeten begeleiden. In het kader van de zogenaamde klantreis zou dit positief zijn. Andere gemeenten hebben hiermee pilots doorlopen en zijn er vanwege de noodzakelijke competenties op teruggekomen. Dit wordt dan ook niet voorgesteld.

Financiën

De inhuur van de voorzitter en casemanagers rol bij deze pilots (2022) kan plaatsvinden binnen het budget invoering Omgevingswet.

Participatie

De participatie bij initiatieven vindt in beginsel niet plaats aan de omgevingstafel. Uiteraard sluit initiatiefnemer (vaak samen met zijn adviseur) wel aan bij de omgevingstafels. Het vormgeven van de participatie is in beginsel ook een verantwoordelijkheid van initiatiefnemers. Als het initiatief door de gemeente wordt opgepakt, dan staat de gemeente hiervoor aan de lat. Het resultaat van de participatie, alsmede de weging van het resultaat, komen wel terug aan de omgevingstafel.

Communicatie | Voor initiatieven wordt op de website een intake tool geplaatst. Uiteraard vindt deze intake tool aansluiting met het voorliggende proces.

Uitvoering en evaluatie | Indien uw college kan instemmen met dit voorstel wordt capaciteit ingehuurd om de rollen van de voorzitter en casemanager voor deze pilots vorm te geven en nieuwe complexe planinitiatieven te kunnen behandelen. De pilots zullen uiteraard ook worden geëvalueerd waarna zo nodig de systematiek wordt aangepast.

Geheimhouding | niet van toepassing.

Mede geadviseerd door | OW
COMM
ONT
FIN

Bijlagen | Bijlage 1. Omgevingstafelsystematiek - processchema
Bijlage 2. Toelichting